

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/13143.**

Benyújtás dátuma: **2020-10-02 16:42**

Parlex azonosító: **3S9GWQTV0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Tóth Bertalan (MSZP), Szabó Timea (Párbeszéd)**

Határozati javaslat címe: **A munkavállalói jogok kötelező oktatásával összefüggő intézkedésekről**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**A munkavállalói jogok kötelező oktatásával összefüggő intézkedésekről**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

A munkavállalói jogok kötelező oktatásával összefüggő intézkedésekről

Az Országgyűlés

- felismerve az oktatási rendszer hiányosságát, különös tekintettel a magyar munkavállalók hiányos munkavállalói ismereteire,
- szembesülve a közoktatásban, felsőoktatásban és a szakképzésben résztvevő fiatalok munkajogi alapismereteinek teljes hiányával,
- látva az alacsony szakszervezeti aktivitásból adódó alacsony munkavállalói érdekérvényesítő képességet,
- elősegítve az oktatásban részt vevők munkavállalói jogainak erősítését,
- hozzájárulva a munkavállalói vitakultúra elmélyítéséhez, valamint a munkajogi jogviták gyors lezárásához a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy egy hatástanulmány keretében mérje fel a közoktatásban, felsőoktatásban és a szakképzésben résztvevő fiatalok munkajogi és munkavállalói jogainak ismeretét különös tekintettel:

a) milyen ismeretekkel rendelkeznek a munkavállalással kapcsolatban, a szakszervezetekről, a munkaügyi kapcsolatok rendszeréről, valamint a munkavállalói jogokról, illetve ezen jogok érvényesítéséről;

b) milyen intézkedésekkel lehet elérni, hogy az oktatásban részt vevő diákok, hallgatók munka világával kapcsolatos ismeretei - különös tekintettel az önérvényesítő képességük erősítésére - érdemben javuljon.

2. Az Országgyűlés elengedhetetlennek tartja, hogy az 1. pont szerinti felülvizsgálat során elkészült hatástanulmányt megvitassa a hazai szakszervezeti konföderációk, valamint az ellenzéki pártok képviselőivel is. Ezt követően az egyeztetések nyomán létrejövő cselekvési tervet megismerteti a Kormánnyal, mely zsinórmértékként szolgál a munkavállaló jogokkal és az (önérdek)érvényesítési képesség javításával kapcsolatos kormányzati intézkedések megvalósítása során.

3. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az 1. és 2. pontok alapján, hogy 2020. december 10-ig terjesszen be megoldási és törvényjavaslatot tartalmazó koncepciót az Országgyűléshez:

a) amely figyelembe veszi az 1. pontban foglalt hatástanulmány megállapításait és a 2. pontban foglalt cselekvési tervet,

b) amely alkalmas azon célok elérésére, miszerint

ba) a közoktatásban, felsőoktatásban, szakképzésben részt vevők alapvető munkajogi és munkavállalói ismereteket szerezzenek,

bb) a közoktatásban, felsőoktatásban, szakképzésben részt vevők munka világával kapcsolatos ismeretei naprakészek legyenek, melynek keretében széles ismereteket szereznek a

szakszervezetekről, valamint a munkaügyi kapcsolatok rendszeréről,

bc) a közoktatásban, felsőoktatásban, szakképzésben részt vevők önértékelvényesítő képessége
érdemben erősödjön.

4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Különös gondként merül fel, hogy az oktatási rendszer hiányosságai és az alacsony szakszervezeti aktivitás miatt a magyar munkavállalók általában nem ismerik a saját jogait.

A mindennapokban sajnálatos módon számtalan alkalommal lehet szembesülni a dolgozók munkajogi alapismereteinek teljes hiányával. Ez természetesen nem a munkavállalók hibája. A jelenlegi helyzetet a több mint egy évtizede tartó fideszes kormányzás tudatosan idézte elő. Az elmúlt évtizedben tervszerűen, évről-évre bontotta le a kormányzat a munkavállalói jogokat védő és biztosító garanciákat, jogszabályokat, intézményeket. Ennek a kormányzati munkának esett áldozatul többek között a társadalmi érdekegyeztetés rendszere, a szakszervezetek egykor erős érdekvédő és érdekvénytényező képessége, valamint a munkavállalók önértékvénytényező képessége is.

A hazai munkavállalók tekintetében komoly aggodalomra ad okot, hogy sokan nem tudják például, mi a különbség a felmondás és a közös megegyezéses munkaviszony-megszüntetés közt, nem ismerik a bérfizetésre vonatkozó előírásokat, vagy a próbaidőre vonatkozó jogszabályokat. Számos esetben még az is gondot okoz a dolgozóknak, hogy a munkáltatójukat megnevezzék.

Úgy véljük, hogy a munka világába bekerülő tanulókat, hallgatókat, pályakezdő munkavállalókat még az oktatási rendszerben eltöltött éveik alatt indokolt és hasznos legalább azokra az alapelvekre és jogintézményekre megtanítani, melyek a munkás éveik alatt a munkáltatók esetleges túlkapásai, jogszerűtlen intézkedései ellen hatékony védelmet biztosítanak. Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a munkavállalók tudják és ismerjék, milyen jogaik vannak és kötelezettségek terhelik őket, annak érdekében, hogy a munka világában megfelelőképpen tudjanak érvényesülni, ne tudják átverni vagy becsapni őket.

A jogtudatos nevelés jelentősen hozzájárulhat a generációkon átívelő tanult tehetetlenség leküzdéséhez. Annak a rendkívül káros állapotnak a legyőzéséhez, mely az egyént tétlenségre, a kedvezőtlen – sőt, akár súlyosan sérelmes – helyzet engedelmes elfogadására sarkallja. Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy tényként lehet kezelni: a magyar munkavállalók zöme inkább elfogadja a jogsértést, mint hogy szót emeljen az érdekei védelmében. Ha a jövő generáció dolgozói tisztában lesznek azzal, hogy milyen jogok illetik meg őket, már csak egy lépés lesz szükséges ahhoz, hogy ezen jogosultságok érdekében fellépjenek.

A munkajogi alapismeretek átadásával mód nyílna arra, hogy a munkahelyi konfliktusok a munkavállaló és a munkáltató párbeszéde alapján, helyi szinten – bírósági eljárások igénybe vétele nélkül – megnyugtatóan rendeződjenek.